

LÖVÉTEI KIÁLTÓ



II. évfolyam, 4. szám

2000. Június

Hazalátogatott Patrubány Miklós, a Magyarok Világszövetségének Elnöke

Itthon járt Patrubány Miklós, a MVSZ elnöke, Lovéte község díszpolgára. Az alábbiakban az elnök úr templomban elhangzott köszöntőbeszédéből olvashatnak részleteket.

Elhangzott már itt, de most itt a lehetőség, hogy megköszönjem azt a lelki együttélést, amely kétségbevonhatatlanul működött, hogy a közgyűlés úgy döntött ahogy, és a MVSZ elnökévé választott.

Az elmúlt három hét alatt sokfelé jártam, de most vagyok először otthon, és megköszönöm, hogy lehetővé tették ezt számomra. Sokszor elmondtam, hogy csikkozmasi vagyok, de a szívem Lovétéhez húz. Ugyanis a valamikor több mint húsz évet itt dolgozó Ráduly jegyző legkisebb lánya volt az én dédnagymamám. Úgy születtem Medgyesen, a szász városban, hogy szüleim száműzetésben éltek ott. Mikor azt mondom, hogy székely vagyok, megmosolyognak, már csak a nevem hallatán is.

Május 29-én a MVSZ-nek közgyűlésén székely ruhában jelentem meg; néhányan kinevettek, mondván – Mit akarok? - . A magyarság sajnálatos állapotára jellemző az, hogy kineveti önmagát, kigúnyolja hagyományait. Ez a gúnyolódás egy értéktévesztési folyamat része. De én nem hivalkodásból tettem, hanem üzenetet akartam hordozni, sugallni azt, hogy nem szabad hagyni elveszni értékeinket. Minden eszközünkkel kötni kell ahhoz a kultúrához, ami itt alakult ki, amit itt teremtett meg a különböző népek több évszázados együttélése. Sokan szégyenlik, de minden vezetőnek felelőssége a példamutatás. Ha ma tíz ember ölti föl gyakran népviseletét (kultúráját) és holnap majd húsz, akkor majd megértik a tízezrek is, hogy meg kell védenünk ami a miénk.

Ez a világ, mint minden időben, magában hordja a titkot, hogy merre fordul. A most kialakult, még soha nem létező globalikus tégelyben kell, hogy vigyázzunk, meg kell őriznünk kultúránkat, hogy ne hogy felmorzsolódjon ebben a Coca Cola és hamburger áradatban.

Az emberiség nem engedheti meg, hogy a sok kialakult színes kultúrát pénzhajza miatt feldarabolja. Ezért kisebbségben, szórványban és tömbben élő magyaroknak azt üzenem, hogy tartsák meg kultúrájukat, és a megtartott kultúránkba kell beépíteni a tudomány vívmányait, a leptopot, a mobiltelefont, stb...

Az Úr segítségével jutottam e tisztségbe, de része lehetett a pozitív gondolkodásomnak is, mely évek óta jelen van az életemben, hogy mindenben a jót keresem és sosem a rosszat, része lehet András Imre és Egyed József barátainak is, kik mindig azt tanácsolták, hogy méltatlan kihívásokra ne válaszoljak, és kik hat fázasztó hónapon át segítettek fáradságot nem ismerve.

Köszönöm a sok szeretetet, és a MVSZ elnökeként kijelentem, hogy: az igazat nem hamisítom, és a hamisat nem igazítom – fejezte be beszédét Patrubány Miklós.

Lejegyezte ✎ L.L. Tamás

Lövétén... Interjú Borbély Imrével, az MVSZ Kárpát-medence régió elnökével

E.J. Borbély Imre 1992-1996 közt Hargita megye képviselője volt, az idén a Magyarok Világszövetsége a Kárpát-medence Régió elnökévé választotta. Megkérdezzük az elnök úrtól, hogy minek köszönhető az, hogy négy év eltelte után, amikor újból Székelyföldön jár, a csiksomlyói búcsúra menve éppen Lovétén szállt meg?

B.I. Ennek több oka is van. Legelsősorban nagyon kötődöm Lovétéhez, itt éreztem még képviselő-koromban leginkább valósnak azt, amit a székelyekről, temesváriként talán egy kicsit idealizálva, elképzeltem. Lovétének sok olyan tulajdonsága van, amit az egész magyarságra jó lenne kiterjeszteni. A másik az, hogy itt, Lovétén töltöttem a '96-os választások utolsó napját...illőnek tartottam most ugyanitt újrakezdeni. A harmadik ok az, hogy itt sok kedves jó barátom él.

E.J. Hogyan telt az elnök úr utóbbi négy éve?

B.I. Tanulással. A rendszerváltozás az életemet alapjaiban megváltoztatta. Azelőtt kutató vegyész voltam, majd a politika sűrűjébe kerültem. Ez teljesen megváltoztatta az érdeklődési területemet. Miután a politikából kiszorítottak, igyekeztem a politikai tudásomat elmélyíteni. Budapesten elvégeztem egy politikatudományi főiskolát, és most készülök a disszertációmra a magyar alkotmány és politika témakörében.

Közben szerepet vállaltam a Magyarok Világszövetségében a Nemzetstratégiai Bizottság koordinátoraként. Az ott végzett munkám révén érdemeltem ki jelölésemet és megválasztásomat a Kárpát-medence Régió elnökévé.

E.J. Mi ennek a tisztségnek a jelentősége, súlya?

B.I. A Magyarok Világszövetsége az összmagyarság érdekvédelmi szervezete. A több mint 50 országban élő magyarokat hivatott önazonossága védelmében szolgálni, kulturális és szellemi egységéért dolgozni, szabadságáért és politikai egységéért harcolni. A Világszövetségen belül három régiót különböztetünk meg: az Anyaországi régió, a Trianonban leszakított nemzetrészeket felelő Kárpát-medence régió, valamint a Nyugati régió. A régió elnökének egyeztetnie kell régióján belül a jövővel kapcsolatos elképzeléseket, ki kell dolgoznia és egyeztetnie kell a fontossági sorrendeket, ügyelnie kell a szükséges egyensúlyok betartására. Részt kell vennie a régiók közti egyeztetéseken és szolgálnia kell a régióközi integrációt. Az elnök és elnökhelyettes után a három régióelnök a Szövetség legmagasabb tisztségviselői.

És most jutok az ittlétem legfontosabb okához. Nekem semmi sem nyújtja azt az érzelmi feltöltődést amit a csiksomlyói búcsú – ezért feltett szándékom volt a közéleti munkám újrakezdesét ehhez az élményhez kötni.

Lejegyezte ✎ Egyed József

Köszönet

Köszönettel tartozom azoknak a szavazó polgároknak, akik éltek a szavazati jogukkal, és felelősségtudattal járultak az urnákhoz. Örömmel vettem tudomásul, hogy többségben vagyunk, akik az együttműködést keressük. Tisztelettel illetem azokat is, akik a szavazás napján úgymond másképp gondolkodtak, és épp úgy fogom szolgálni, mint a támogatóimat, hiszen mindannyiunknak joga belátása szerint támogatni azt, akiben megbízik.

Mivel Lövete lakói kellő komolyságot tanúsítottak a június 4-i szavazáson a megjelenésükkel, így nem került sor második fordulóra. Június 14-én 14 órakor volt a választottak beiktatása, az eskütétel és alpolgármester-választás, ahol a megye prefektusát Stoica Éva képviselte.

Az alpolgármestert a tanácsosok titkos szavazással választották ki a három jelentkezőből, akik Mihály László, Lázár Zoltán és Lázár Zoltán Boros voltak. Lázár Zoltán Boros nyerte el az alpolgármesteri tisztséget. A tanácsosok névsorát is közlöm, hadd tudja minden lakó, kihez fordulhat, ha valami megjegyzése, észrevétele, panasza van a falu vezetőiről, vezetéséről, és a tanácsos majd továbbítja, javasolja annak megvitatását. Most következzenek a tanácsosok nevei és a végzettségük, szakmájuk.

Mihály László – esztergályosmester

András Lajos – öntömaster

Dr. Molnár József – állatorvos

Egyed József ifj. – mérnök, vállalkozó

Györgylőrinc Albert – lakatosmester

Györgylőrinc Ernő – tanár

Lázár László Tamás – mérnök, közgazdász

Orbán József – cipész

Lázár Zoltán – vállalkozó, közbirtokossági pénztáros

Pál Csaba – közbirtokossági elnök

András Vencel – autó-villanyszerelő

Lázár Zoltán Boros – mérnök, tanár – alpolgármester

Lázár Ignác – betegnyugdíjas

Tapasztalatom és meglátásom, nem most az ideje a gyülekezésnek, gyűléseknek, mert a falusi embernek nyáron nagyon sok a teendője. Eppen ezért választottam jelen esetben is legalkalmasabb tájékoztató eszköznek a helyi újságot. Hála az újságnak, van amin keresztül közöljük lakóinkkal közérdekű vagy más közleményeinket. Így közvetlenebbek, közlékenyebbek tudunk lenni egymással. Én élek ezzel a lehetőséggel a következőkben is.

✍ Balázs István polgármester

Választási körkép

A 2000. június 4-i helyhatósági választásokról kérdeztem a szavazóközrtek elnökeit, Tódor Erzsébet tanárnőt és Mihály Jánost.

Elsőként Mihály Jánost, a 2-es számú szavazóközrtek elnökét kérdeztem:

Milyen körülmények között zajlott le a helyhatósági választás Lövétén?

A lehető legjobb körülmények között zajlott le a választás, semmiféle olyan különösebb esemény nem történt, amit zavaró tényként foghatnának fel az emberek. Nagy százaléka rendben és tudva azt, hogy mit kell ebben az esetben csinálni végezte a feladatát.

Melyik korosztály képviseltette leginkább magát a választáson?

A lakosságnak főleg az idősebb generációja képviseltette magát, elsősorban a 40 évnél idősebbek. Ez a csoport az összesen megjelentek kb. 85%-át teszi ki. Szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a 18-25 éves korosztály képviseltette magát a legkevésbé.

Mivel magyarázod, hogy főleg az a korcsoport, aki a jövőjét itt kéne megteremtse gyakorlatilag távol maradt a választásoktól?

Sajnos ez a korosztály az, ki a jövőjét itt nem tudja megteremtteni. Mivel ő nem kötődik anyagilag, mert nem itt keresi meg a mindennapiját, hanem elsősorban Magyarországon, így neki közömbös a téma, hogy ki vezeti a községet, mert a saját egyéni életében nem nagyon érinti.

Tudnál-e valami olyan módszert, vagy bármit mondani, amivel el lehetne érni, hogy a fiatalok nagyobb érdeklődést tanúsítsanak a választások iránt?

Nem igazán vagyok ennek szakértője, de talán a munkahelyek teremtésével elérhető lenne.

Köszönöm a riportot.

Most következzenek Tódor Erzsébet, az 1-es számú szavazó közrtek elnökének szavai.

Milyen körülmények között zajlott le a helyhatósági választás Lövétén?

A legelső dolog amit el szeretnék mondani, hogy az előkészítés mindenképpen megtörtént, az anyagi feltételek jók voltak. Rendes időben, már hat órakor megnyitottuk a szavazóközpontot. Az első választók hamar érkeztek, a jó időre való tekintettel már a kicsi mise előtt nagyon sokan voltak. A tömeges megjelenés a két mise közé tehető, amikor valóban sokan voltak, és szükségeltetett az, hogy a szavazó terembe csak párat engedjünk be, annyit aki kényelmesen és jó körülmények között, s persze a gondolatainak megfelelően szavazhatott. Ennek egyik oka az volt, hogy csak hat pecsét volt, és csak ennek megfelelő számú szavazópolgárt engedhettünk be. A nagymise után és a délután folyamán folyamatosan zajlott a választás, zsúfolódás nem volt. Ami a választás lemenetelét illeti a több évtizedes tapasztalatom alapján azt mondhatom, hogy az egyik olyan választás volt, ami a legjobban tetszett nekem. Nagyon jó hatást keltett az, hogy ünnepélyessé vált a választás. Külsőben is megnyilvánult az, hogy valami belső változást szeretnének. Egy jó hangulatú, vidám - szinte azt mondhatnám-, választás volt. Ami a legjobban tetszett az volt, hogy családok közösen jöttek, néhol még a nagytata, a szülő, a fiú és az unoka is együtt jelent meg. Elég sok volt az új, tehát az első alkalommal választó fiatal. Engem nagyon meglepett, ugyanis az előválasztásokon a fiatalok teljes hiányáról szólhatok. Ez akkor nagyon meglepett, hogy a fiatalság teljesen kimaradt az előválasztásokból. Ennek lehet, hogy az egyik oka volt, hogy május elseje lévén a fiatalok inkább a természetet választották. Nem mondhatom, hogy nagyon sok fiatal volt, hogy ők voltak a legtöbben a június 4-i választáson, de fiatal házások, fiatalok elég szép számban jelentek meg, de most is a zöme, a többség az ötven éven felüliek korosztálya. Lehet, hogy ez azért van mert a '90 előtti választások kötelező jellegűt kaptak, és ennek hatására egy kényszerérzet uralkodott bennük.

Mivel magyarázza a fiatalok távolmaradását?

Nagyon sok szülő jött, hogy a fia, a menyé, a gyereke nem tartózkodik itthon.

Talán az, hogy nagyon sokan dolgoznak Magyarországon?

Biztos. Egyszer ez, aztán csak ezért hazajönnie, ez túl nagy elvárás lett volna a község részéről is, hogy megtegyék ezt. A másik része, hogy szerintem a fiatalok kimaradnak a falu életéből.

Nem érzik annak a súlyát, hogy mennyire fontos a szerepük a falu életében?

Nem, biztos, hogy nem érzik, mert nem tapasztalták meg azt, hogy ha részesei lennének a falu életének mit jelentene. Szóval, ha szavuk lenne a falu mindennapi életében, ha helyet kapnának és helyet keresnének, vagy helyet kérnének a falu életében, mert erről is van szó egy választási kampány során, hogy helyet kérek magamnak, erőt érzek arra, hogy helyet kérjek magamnak, hogy képviseljem egy korosztály érdekeit.

És végül, összességében milyen volt a jelenlét?

Én mindenképpen eredménynek tartom azt, hogy 61,46%-ban jelentek meg a közrteünkben a szavazók. Külön szeretném megköszönni az ötven éven felülieknek, hogy eljöttek és bíztak abban, hogy valamit lehet változtatni és szavazatukkal mégis csak valamit próbálnak változtatni, és főleg azoknak akik fáradtságot nem ismerve, rossz egészségi állapotuk ellenére jelen akartak lenni a választáson.

✍ L. L. Tamás

Harangjaink

„Mehetek a földnek bármely szegletére,
Messze tartományok idegen helyére,
Nagy tengerek, bércek zárhatják el tőlem
Az én kis falumat, az én szülőföldem,
Mégis minden ponton, akármerre járok,
Mindig hallom, mikor harangoznak nálunk.”

Harangjaink hangjai egyházközségünk hangjai. Imádságra hívnak minket, s hangjaikkal életünkön át elkísérnek. Hirdetik a nap különféle szakaszait, a hajnalt, a délutánt és az estét; ők hívják a szülőket a keresztfelére; az alig fölserdült gyermeket az első szent áldozáshoz; ők hívnak az egyházunk szent napjainak ünneplésére; ők riasztanak föl tűzvész esetén, vihar közeledtével. Vidáman zengenek örömmünnepeink alkalmával, s bús a hangjuk, ha elhunyt rokonainkat kísérik örök nyughelyükre. Harangjaink felhők szárnyain szálló ünnepélyes hangjai tehát füleinkben s szíveinkben csengnek egész életünkön át, a bölcsőtől a koporsóig.

Múltjuk ismerete természetesen ezért nem kötelező, de úgy érzem, nem is haszontalan dolog. Ezért az alábbiakban szülőfalunk, Lövete harangjainak történetét vázolom röviden.

Egyházközségünk harangjairól a rendelkezésünkre álló első írásos emlék 1820-ból való. Ebben az évben készült leltár szerint három harangja volt egyházközségünknek. E három harangról részletesebb leírást olvashatunk az 1824. évi püspöki egyházlátogatás alkalmával felvett leltárból. Ebből megtudjuk, hogy a három harang közül a felirat nélküli nagy harang 3 mázsát nyomott. A középső harangot még 1545-ben öntette az egyházközség. Felirata: JESUS NAZARENUS REX JUDEORUM (azaz: Názáreti Jézus a Zsidók Királya) volt. A kicsi harang 50 fontot nyomott. Semmiféle felirat nem volt rajta.

1829-ben a középső, vagyis az 1545-ben öntött harangot újraöntette az egyházközség. Az újonnan öntött harangot 1831-ben Szent Miklós és Szent István tiszteletére szentelték fel.

Az 1800-as évek második felében már csak két harangja volt az egyházközségnek. Valószínűleg azért, mert Lövete népe az 1848-49-es szabadságharc alatt a három közül egyiket odaadta ágyúanyagának, ezzel is bizonyítva áldozatkészségét. A megmaradt harangok azonban 1862-ben elhasadtak „egy temetés alkalmával, midőn két vaskos legény kurázsira huzta volna” (D.H.8. old.) Mindkét harangot folyó év első felében Segesváron Manchen Mihály harangöntő műhelyében újraöntette az egyházközség. A két harang „megszenteltetett 1875-dik év Junius hó 4-én Nagy Méltóságú Fogarasi Mihály Püspök Úr által mikor is kegyes látogatását végezte Lövétén. A nagyobbik harang Mária tiszteletére; a kisebbik pedig Sz. István első apostoli királyunk tiszteletére szenteltetett fel.” (D.H.1. lap)

1892-ben újból harangot öntetett az egyházközség a Scheitthofel nevű harangöntő céggel. Folyó év június 19-én az egyháztanács képviselőtestülete elhatározta a „két új harang s a régi meglévő harang” forgatható koronára, valamint vasállványra való szerelését. Az ekkor készült nagy harang felirata a következő volt: A SZENTHÁROMSÁG TISZTELETÉRE ÖNTETTE LÖVÉTE ROM. KATH. HITKÖZÖSSÉGE 1892-ben. E nagy harang 1897-ben húzás közben kettéhasadt, s egyik fele a földre is zuhant. Mivel nem lehetett megabroncsolni, az egyházközség új harangot rendelt, mely rövid időn belül el is készült. A századfordulón tehát újból három harang szolgált egyházközségünkben, egészen az első világháború éveig. A négy évig tartó világháború szomorú következménye volt, hogy Székelyföld templomait nagyrészt megfosztotta harangjaitól. A lövétei egyházközség harangjai sem kerültek el sorsukat. Kettőt fölemesztett a háború. Elvitték őket ágyúanyagának, s csak a nagy

harang maradt szolgálatban azokban a vérzivataros években.

Az elrekvirált harangok helyett 1923-ban öntetett új harangokat az egyházközség. Ugyanekkor Lázár Borbála, özv. Lázár Lajosné és Lázár Mihály Pál hívek egy 30 kg-os csengettyűt ajándékoztak a hitközösségnek.

1925-ben újraöntették a sok éven át csak egyedül szolgáló nagy harangot is, mert elhasadt. A nagy harang, akárcsak a korábban öntött másik két harang a Schieb és Kauntz cég nagyszebeni Harang- és fémöntő műhelyében készült el, és folyó év október 29-én érkezett meg Lövétére. „Körmenetben mentünk a falu alsó végére – olvashatjuk Péter János plébános följegyzésében – ott énekel és beszéddel a hívekhez – fogadtuk s hoztuk onnan a kerítésben. Mindenszentek szombatján állítottuk szolgálatba az öreget. Az összes nép könnyezett és imádkozott...Bár a harang ünnepélyes szava egyetértést és szeretetet öntene a nép lelkébe” (D.H. 89. old.).

1925-től kezdve tehát újra három harangja van az egyházközségünknek. A nagyharang körbefutó felirata: A SZENTHÁROMSÁG TISZTELETÉRE ÖNTETTE LÖVÉTE ROM. KATH. HITKÖZSÉG 1892. ÚJRAÖNTETTE LÖVÉTE NÉPE KÖZADAKOZÁSBÓL 1925-ÉVBEN. , tiszta súlya 1.276 kg a koronán kívül, a középső harang 445 kg, míg a kicsi 283 kg. A nagyharang É (mi), a középső Gisz és a kicsi H (ti) hangú. Ha összehúzzák őket, zeneileg É dúr hangzást adnak ki. A cég a toronyba történő felszerelésük alkalmával a harangok tartósságáért 30 év garanciát vállalt. Harangjaink azonban több mint hetvenöt éve már, hogy meghibásodás nélkül szolgálnak. Adja a Jó Isten, hogy még sokáig hallgathassuk hívogató hangjukat.

✎ Mihály János

Az agytorna nem okoz izomlázatot!

3. A megrakott szekér bakján ülő kocsis észrevette, hogy hátul a lánc meglazult. Leszállt a bakról és a kocsis hátsó részéhez indult, miközben a jármű egyenletesen továbbhaladt. A kocsisnak 8 lépésre volt szüksége, hogy elérje a szekér hátsó részét. Ott rögzítette a láncot, majd visszatért a bakra. Most 24 lépésre volt szüksége, hogy elérje a bakot. Hány lépés volt a kocsis hossza?

4. A csónakosnak egy farkast, egy kecskét és egy káposztát kell a túlsó partra szállítania. Hogy oldja meg a feladatot, ha egyszerre csak egyet vihet magával?



Megfejtési szelvény



②

3. Feladat megfejtése: _____

4. Feladat megfejtése: _____

NÉV:.....

Hátszám:.....

A mezei zsurló (Equisetum arvense)

A gyógyszerek mellett a gyógynövények ugyancsak jó hatással vannak az emberi szervezetre. De a gyógynövényeket nem szabad alkalmazni a gyógyszeres kezelés alatt, mert a kettő hatására mellékhatások alakulhatnak ki.

Az első gyógynövény amelyről írni szeretnék a mezei zsurló, magyar népi elnevezései: kannamosó, bábaguzsaly, cindról, békarokka, sikárlófű, ólomsimitófű, békaláb.

Szántóföldeken, töltéseken és árokpartokon található meg. Maga a növény kicsi szabályos felépítésű fenyőfához hasonlít, a zöld meddőhajtások elérhetik a 40 centimétert is.

A tiszta anyaföldben termő zsurló a legnagyobb gyógyhatású. A lelőhelytől függően 3-16% kavasavat tartalmaz, amely igen jó gyógyhatást vált ki.

A zsurló kiváló vérzéscsillapító, nagyszerű vesetisztító, tüdő-, méh-, aranyér- és gyomorvérzés ellen is használható.

Tartós orrvérzés esetén borogatásként alkalmazzuk a lehűtött zsurlófőzetet. Rendszeren negyed liter vízhez (1 csésze), egy púpozott teáskanál zsurlót számítunk, de a vérzések esetén csészénként 2-3 púpozott kanállal veszünk belőle.

Teakészítés: 1 púpozott teáskanál zsurlót adunk ¼ liter vízhez, forrázzuk.

☞ Lázár Erzsébet

I. Homoród menti Kulturális Vetélkedő

Nyári Ki mit tud?

A nyári Mikulással ellentétben ez létezett Lövétén 2000. június 17-én, szombaton. A téli Ki mit tud?- ra jellemző nagy számú néző viszont elmaradt az előadástól, pedig jó esős délután volt. Néznivaló is akadt, mivel Homoródszentpál, Oklánd, Homoródmás, Szentegyháza és Kápolnásfalu legügyesebb diákjai versenyeztek egymással, no meg a lövétei V. Ki mit tud? győzteseivel. Egy jó hangulatú, változatos műsort láthatott a közönség, ahol kilenc kategóriában osztottak díjakat. A jelenlevő hét iskola közül mindenik elnyert valamilyen díjat (a zsűri csak I. és különdíjakat osztott). A mi versenyzőink sem vallottak szégyent, hiszen négy I. díjat (népi tánc, modern tánc, társasági tánc és egyéni tátika műfajokban) és egy különdíjat lövétei gyerekek nyertek el, és a többiek is nagyon szépen szerepeltek. A nagy megmérettetés után egy közös táncmulatságon szórakoztunk együtt, majd abban a reményben váltunk el, hogy jövőre ismét találkozunk, ha sikerül az ideihez hasonlóan anyagi támogatót találnunk. A vetélkedő fő támogatója a Hargita Megyei Kulturális Központ volt, akitől pályázat útján nyertük a pénzt. Szeretnők, ha ez a rendezvény is hagyományt tudna teremteni, és általa a lövétei gyerekek kissé kiléphetnének a mi szűkös színpadunkról egy tágabb, kihívásokban, lehetőségekben és remélhetőleg eredményekben is gazdagabb világba!

☞ András Mónika

Kié a könyvtár?

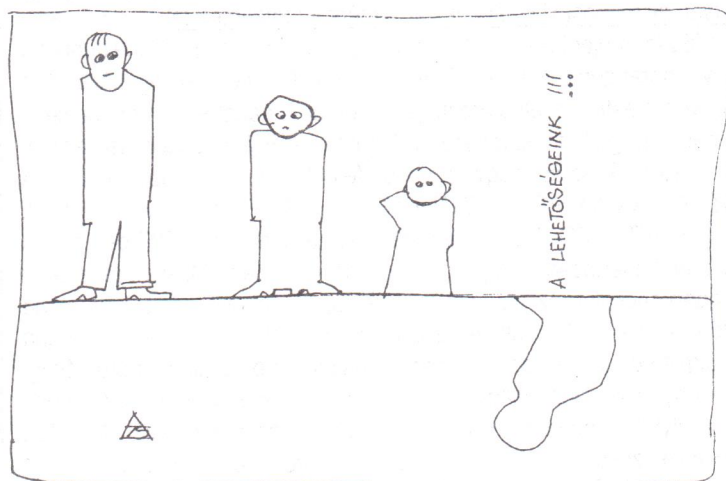
Ha megkérdezném bárkitől, hogy kié a községi könyvtár, több mint bizonyos, hogy azt a feleletet kapnám, hogy a könyvtár a falué, tehát a miénk, mindenkié. Ez így is van. Ezért van kidolgozva olyan belső rendszabályzat, hogy mindenki, aki csak akar, hozzáférhessen a könyvekhez, használhassa azokat, ezzel is hozzájárulva községünk értelmi fejlődéséhez.

Öröm tudni azt, hogy Lövétének elég sok olyan lakója van, akik igénybe veszik a könyvtár szolgáltatásait. Na, de akkor hol a bökkenő? A baj ott van, hogy az olvasók nagy része nem tartja be a könyvtár belső szabályzatát. A kölcsönzési idő lejártá után nem hozzák vissza a könyveket a könyvtárba. És érdekes módon a legértékesebb könyvek járnak így.

Az átadási leltár során kiderült, hogy közel 600 kötetet többszöri felszólítás után sem szolgáltatottak vissza. Mivel ezeket a könyveket nem lehetett beletározni, így a volt könyvtárosnak ez hiányként szerepel. Mert azért valakinek csak kell felelnie a könyvekért. Ugyan mit vétett ez a személy, hogy ilyenformán kell őt büntetni? De nem csak ő van megrövidítve, hanem az egész falu, és pontosabban azok, akik szeretnének olvasni, de az általuk keresett könyvet nem találják a könyvtárban, mert azt valaki eltulajdonította. Bizonyára ezek a feleltelen olvasók azt a tényt, hogy a könyvtár mindenkié úgy értelmezik, hogy egy kis rész, az a néhány könyv, ami náluk van, az már az övék. Hát gondolkozzanak el azon, hogy ha mindenki ezt folytatná, akkor a könyvtár elég rövid idő alatt fölszámolódna. És akkor az utánunk jövő nemzedék hová menne tudását gyarapítani? Az általános műveltség kialakításához nem elég a televízió. Jöhet bármilyen modern kor, a könyv az könyv marad. Csakis az olvasás során tudunk átfogó világnézetet kialakítani magunkban, ami elengedhetetlenül szükséges a fennmaradásunkhoz. Mert a buta embert mindenhol becsapják, kihasználják.

Mióta beindult a könyvtár, azt tapasztaltam, hogy nagy számban vannak lelkiismeretes olvasók, akik a könyvkölcsönzés szabályait betartják. Ez egyben azt is jelenti, hogy ezek a szabályok nem is olyan ördögösek, hogyha egy első osztályos gyerek is eleget tud tenni nekik. Végezetül megkérem azokat a személyeket, akiknél olyan könyvtári könyv van, amelyiknek le van járva a kölcsönzési határideje, hogy minél hamarabb szolgáltatásuk vissza, mert azokat más is el szeretné olvasni.

☞ Sorbán József



A takarmánygazdálkodás és az állattenyésztés

A takarmánygazdálkodás az állattenyésztés biológiai igényét kielégítő takarmányfélések megválasztása, mennyiségük és arányuk megállapítása, saját termelés és vásárlás szerint megosztása, feldolgozása, tárolása, feletetésre történő előkészítési módjának meghatározása.

Ez egy nagyon komplex tevékenység, melynek eredménye a hozamokban és a termelési költségekben jelenik meg a gazdaságok számára.

A takarmánygazdálkodás pontos terv szerinti előkészítése azért nagyon fontos folyamat, mert a termelési költségnek – a háztáji gazdaságokban – akár 60%-át is kiteheti a takarmány értéke. A többi a munka, mely akár a termelési költség 35%-a is lehet, és csak 5% más költség, mint állatorvosi költség, fűbér stb. A most nálunk lévő gazdasági viszonyok között a takarmánnyal való megfelelő gazdálkodással érhetjük el azt leginkább, hogy az általunk megtermelt javakat – állati termékeket – olcsóbban tudjuk előállítani, mert a más jellegű költségek kevésbé változtathatók, annak okán, hogy a munka könnyítését szolgáló gépvásárlásra nincs pénzünk, a más költségek pedig az összköltségek arányában kevéssel képviseltetnek. Ezt akkor is fontos figyelembe venni, ha nem eladásra termelünk, mert így gazdálkodva több pénz marad a zsebünkbe, mert aránylag kevesebbet fordítunk egy liter tej, egy kilogramm hús, egy tojás előállítására (kevesebb lesz a fajlagos termék előállítási költség.). A hasznosításra kerülő takarmányok alapvetően befolyásolják az állati termékek mennyiségét és minőségét. A mi gazdaságainkban az állattenyésztés takarmányigényét döntően saját termelésű takarmány fedezi. Ebből az is következik, hogy a megtermelt termék értékbeli felhasználását meg tudjuk többé-kevésbé tervezni, ha figyelembe vesszük azt a tényt, hogy:

- a takarmány táplálóanyagban kifejezett hozamai között nagy a különbség (pl. nem mindegy, hogy lucernát vagy szórfüvet termelek-e azon a helyen),
- jelentős a takarmány feldolgozási, tartósítási, tárolási és előkészítési különbsége takarmányonként,
- különböző a területigény az azonos nagyságú táplálóanyag előállításához.

A fentieket azért írtam le, mert úgy gondolom, körültekintőbbek kéne legyünk akkor, mikor eldöntjük mit is fogunk termelni a következő esztendőben. Én azt hiszem, ha mindenki előre eldöntené, hogy pontosan mit is akar, falunk rövid időn belül felvirágozna. Jó volna egy keveset így is gondolkodni.

Szegények vagyunk?!

Ma, mikor a környezetünkben lévő minden információs csatornán árad az Európai Unióról és a hozzá kapcsolódásról szóló tudósítás, mi itt csak ülünk karba tett kézzel, és nem teszünk annak érdekében, hogy felkészülten találjon minket ez az előre látható változás.

Ha mostanság megkérdezte tőlünk valaki, hogy milyen is az életünk nekünk, székelyeknek Romániában, senki nem dicsekedhetett, hogy el lennének kényeztetve. Inkább hallani e féle véleményeket: „Szegények vagyunk. Szegény az ország, stb.” Nem igen hallani arról véleménynyilvánítást, hogy előnyben vagyunk a magyar nyelvtudásunk következtében a románokkal szemben, csak ezt az előnyt nem használjuk ki. De miről is van szó:

Románia is megkezdte tárgyalásait az Európai Unióval való csatlakozásról ez év február 15-én. Várhatjuk az ország fellendülését. Tudni illik itt arról van szó, hogy az EU egy bizonyos nagyságrendű pénzeszeget arra fordít, hogy felkészítse a csatlakozásra váró országokat gazdaságilag, hogy versenyképesek legyenek az EU tagországainak termelőivel. Ismeretes az a tény is, hogy már több éve működik egy olyan EU-s támogatási forma (a PHARE, valamint a SAPHARD program keretein belül, stb.), mely pénzeszközöket juttat el az igénylőnek visszatérítendő hitel, és vissza nem térítendő hitel formájában. Ezt a pénzt az igénylők pályázatok megírásával szerezhetik meg gazdaságaik és életteik fejlesztésére. Hol van az előnyünk hát a román nyelvtudású emberekkel szemben? Ott, hogy Magyarország már a ránk váró utat bejárta, és mi, akik ismerjük a magyar nyelvet el tudjuk olvasni az erről szóló írásokat, mely leírja e történet buktatóit és előnyeit. Több területről tudunk információt szerezni mint román társaink. Ez mind szép és jó, de mi is itt a baj? Vagy van-e itt egyáltalán baj? Hát én kijelentem, hogy baj, az van! De miről is szól ez a történet?

Szegénységünkről szoltam az elején. Arról, hogy nem használjuk ki nyelvtudásunkból eredő előnyeinket. E kijelentéseimet azzal okolom meg, hogy a tavalyi évben is több milliós nagyságrendű pénz vittek vissza az EU-ba, mert nem volt ki azt hitelt érdemiően igényelje és felhasználja saját maga és környezete javára. Mind ez egy örökre elszalasztott esély a megmaradás versenyfutásában.

És végezetül gondolkodjunk el azon, hogy hogyan lehetne kivitelezni egy ilyen fejlesztési programot, és ne azon, hogy miért nem lehet kivitelezni. Mert őseink munkahelyi jövedelem nélkül is tudtak időtálló létesítményeket alkotni, és talán mi...Ha nem lesz ki ilyen, és ehhez hasonló dolgokat kivitelezzen, eltűnik/tűnhetik Lövete a tércépről.

Mi újság Lövétén?

Meglehetősen nagy lelkesedés övezte a Lövetei Kiáltó első számát tavaly decemberben, amikor is valóra vált néhány lövétei ember már több éve dédelgetett álma. Ez abban állott, hogy Lövétének legyen egy önálló, nem politikai, információs lapja, mely rendszerességgel megjelenve Lövétéről szólna a lövétei embereknek. És íme, eljött a nap, megoldódni látszott ez a hiányosság. Összeállt egy lelkes csapat, amely felvállalta az írást. Nem szabad szem elől tévesztenünk azt, hogy ez a lap nyitott jelleggel bír, tehát bárkinek az írása helyet kaphat benne, ha azt idejében eljuttatja a szerkesztőknek, és vállalja a felelősséget az írottakért (aláírja a cikket). Ugyanakkor kerültek önzetlen támogatók, akik a lap megjelenésének anyagi hátterét biztosították. Köszönet jár nekik, különösen azoknak, akik már rég messzi idegenben laknak, de a szívük még mindig Lövétére húz.

Most, hogy néhány hónapja sikerült rendszerességgel megjelentetni a lapot, úgy látszik, hogy a kezdeti érdeklődés megcsappant, mert minden hónapban egyre kevesebb fogy el belőle. Talán túl drága volna? Az áráért ma már alig egy csésze kávé lehet vásárolni. Nincs annyi szórakoztató olvasnivaló benne, mint például az Európai Idő-ben? A Lövetei Kiáltó-nak nem is ez a célja, hanem hogy a lövéteiek ne az utcasarki pletykákból tájékozódjanak, hanem hogy ez egy hiteles tiszta forrás legyen, ahonnan igaz információkat lehet meríteni. Ez egy fórum kell hogy legyen, amely felhívja a figyelmet a hibáinkra, és építő jelleggel megkeresi azokra a megoldást.

És végül a legmegdöbbentőbb az a tény, hogy egyesek támadni próbálják a lapot, sőt mi több, a lap szerzőit. A felháborodást megértem, hiszen olyan cikkek is kapnak helyet, amik egyes személyek mulasztásaira próbálnak fényt deríteni. A sajtóetika szerint az a személy, aki érintett egy megjelent cikk kapcsán ugyanazon az úton kellene hogy replikázzon, ahol a bírálat megjelent. Tehát az újságon keresztül. De ezeknek a támadásoknak sajnos inkább személyeskedő jellege van, és testi fenyegetésben is mutatkoznak. Amikor sajtószabadságról és szólásszabadságról beszélünk? Talán az áldott kommunista időköt akarjuk visszaidézni, amikor megfélemlítéssel próbálták elhallgattatni a szót emelőt? Vajon kinek lehet érdeke megakadályozni e lapnak a működését? És a kérdőjelek szaporodhatnak, de azt hiszem, hogy ezek mindvégig megválaszolatlan maradnának.

Így nem marad más hátra, mint vállalni a támadásokat és folytatni a megkezdett munkát, remélve azt, hogy egyszer majd mindenkinek értéket jelent az, ami csakis a miénk.

✍ Sorbán József

Na, mi újság?

☞ A lövétei Kákvirág néptánc-együttes sikeresen szerepelt a 25. Márciusnapján. Így részt vehet a július 2-án megrendezésre kerülő Ezer Székely Leány Találkozó elnevezésű rendezvényen, mely Csíksomlyón kerül megrendezésre.

☞ A Gyergyószentmiklóson megrendezett megyei szintű szarvasmarha-kiállításon lövétei nyertesek is voltak: György Gábor tehene a kétszer etettek kategóriájában I. díjat, a Balázs Ferenc tehene az egyszer etettek kategóriájában III. díjat nyert.

☞ A helyhatósági választásokon Mihály László polgármester jelölt 653 szavazatot, Balázs István polgármesterjelölt 959 szavazatot kapott. A 2851 szavazásra jogosult személyből megjelent 1695.

☞ Megtörtént az új helyi tanács beiktatása.

Észrevétel az észrevételről

A legutóbbi lapszámunkban megjelent Előválasztási észrevétel című íráshoz, az objektív hírközlés teljességéhez hozzátartozik az a tény is, hogy az RMDSZ megfigyelőin kívül mindegyik polgármesterjelölt állíthatott megfigyelőket, akiknek joga és kötelessége volt észrevételezni a rendellenességeket. Ilyen megfigyelők mindhárom szavazókörzetben voltak. A szavazás lejártával ezek a megfigyelők aláírásukkal tanúsították, hogy rendben és csalás nélkül járt le az előválasztás.

HUMOR SAROK

- Szomszéd, adjon már egy vödör vizet!
- Minek, hiszen van a maga kútjában is.
- Igen, de csak az orráig ér az anyósomnak!

- Miért jó, ha kerekese kutad van?
- Mert oda tolod, ahova akarod.

- Hogyan előzhetjük meg a rákot?
- Szívinfarktussal.

Úgy szeretnék meghalni, mint a nagyapám:
álmában, csendesen, gondtalanul,
nem pedig ordítva, sikoltozva, pánikban, mint az utasai.